

ZNANSTVENA
DIPLOMACIJA

**Povezivanje
svijeta kroz
znanost**

str. 4., 5. i 6.

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST

■ 5. rujna 2018. ■

Br. 7

NOVI LIST

»OPEN SCIENCE«

**Inicijativa
protiv skupe i
nedostupne
znanosti**

INOVATIVNA INTERPRETACIJA U TIJEKU...

RIJEČKI STUDENTI
istražuju i promišljaju
povijest Galeba

NAJAVE POSLJEDNJI PETAK U RUJNU REZERVIRAN ZA »NOĆ ISTRAŽIVAČA«

ZABAVNA I KREATIVNA strana znanosti

Riječ je o manifestaciji koja predstavlja dugogodišnju inicijativu Europske komisije u području znanosti kojoj je naglasak na popularizaciji znanosti

Cjelogodišnje interaktivne aktivnosti za mlade

Europska noć istraživača ove će se godine održati u četiri hrvatska grada, a uz Rijeku manifestacija će se istovremeno održati i u Splitu, Zagrebu i Puli. Također, nevezano uz samu Europsku noć istraživača, od početka rujna ove godine do Europske noći istraživača u 2019. godini osam hrvatskih gradova provodit će interaktivne aktivnosti za mlade. Gradovi u provedbi su Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Pula, Zadar, Varaždin i Dubrovnik. Inače, projekt »Techno-Past Techno-Future; European Researchers' Night« provodi osamnaest partnera: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Institut za društvena istraživanja, Institut Ruđer Bošković, Staroslavenski institut, Institut za jadransku kulturu i melioraciju krša, Mediteranski institut za istraživanje života, British Council, Sveučilište u Zagrebu, Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Dubrovniku, Sveučilište u Puli, Sveučilište u Rijeci, Sveučilište u Osijeku, Državni zavod za intelektualno vlasništvo, Hrvatsko katoličko sveučilište, Sveučilište Sjever i Hrvatska zaklada za znanost. Ovo je prvi put da je Republika Hrvatska provoditelj Europske noći istraživača u ovoj projektnoj formi: 18 partnera, Ministarstvo znanosti i obrazovanja kao koordinator i organizacija glavnog događaja u pet gradova. Nadalje, u projektni konzorcij su uključena sva hrvatska sveučilišta, najveći hrvatski znanstveni institut i hrvatski znanstveni instituti koji su jedinstveni u svijetu po svojem području istraživanja.

Provedbu projekta u Rijeci omogućuje Sveučilište u Rijeci s ciljem promoviranja znanosti, znanstvenog rada i istraživanja

45⁺ godina visokog obrazovanja u Rijeci
obljetnica Sveučilišta u Rijeci

uniri

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Posljednji petak u rujnu ove će godine biti rezerviran za manifestaciju »Noć istraživača«. U vremenu od 17 do 22 sata 29. rujna Tower centar Rijeke ugostit će niz znanstvenika Sveučilišta u Rijeci koji će na zanimljiv način posjetiteljima predstaviti ono čime se bave. Riječ je o manifestaciji koja se istovremeno organizira u većem broju hrvatskih i europskih gradova, a na nacionalnoj razini koordinator je Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Projekt je sufinanciran sredstvima programa Europske unije za istraživanje i inovacije Obzor 2020, a Europska je komisija prihvatila hrvatski projekt nazvan »Tehno-prošlost – Tehno-budućnost (Techno-Past Techno-Future)«, kojemu je temeljni cilj raznovrsnim aktivnostima na području popularizacije znanosti približiti istraživačku djelatnost široj javnosti, studentima i učenicima, osvijestiti važnost znanosti i inovacija za razvoj društva, kao i njihovu zabavnu i kreativnu dimenziju, te potaknuti mlade da razmišljaju o istraživačkoj karijeri. Riječ je o manifestaciji koja predstavlja dugogodišnju inicijativu Europske komisije u području znanosti kojoj je naglasak na popularizaciji znanosti, osvješćivanju javnosti o važnosti znanosti u društvu i za društvo, o važnosti rada znanstvenika i istraživača, o europskim i nacionalnim politikama u znanosti.

Susret sa znanstvenicima

Provedbu projekta u Rijeci omogućuje Sveučilište u Rijeci s ciljem promoviranja znanosti, znanstvenog rada i istraživanja kroz popularne oblike i aktivnosti kako bi se najšira javnost mogla bolje upoznati sa znanstvenim metodama i

rezultatima rada. »Noć istraživača« u svim će se hrvatskim gradovima odvijati na isti način. Na javnim površinama gradova hrvatski istraživači imat će štandove s interaktivnim sadržajem, ponajprije namijenjenim mlađoj populaciji. Nadalje, program obuhvaća i aktivnosti glavne pozornice, nagradne igre i ostalo. Aktivnosti su namijenjene većinom mlađoj populaciji, odnosno osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj djeci te široj javnosti, a svrha im je zabava, učenje uz igru i prezentacije te osvješćivanje šire javnosti o glavnim porukama projekta »Techno-Past Techno-Future; European Researchers Night«.

Riječki posjetitelji imat će priliku upoznati se sa znanstvenicima s Odjela za biotehnologiju i Odjela za matematiku, potom Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Centra za mikro i nano znanosti i tehnologije Sveučilišta u Rijeci te Pravnog i Građevinskog fakulteta u Rijeci. Aktivnosti znanstvenika bit će raspoređene na tri kata u zgradi Tower Centra Rijeke kako bi što više posjetitelja moglo dobiti informacije o njihovom radu, a prezentacije će biti prilagođene publici koja će se na jednostavan i prije svega zanimljiv način upoznati s aktivnostima karakteris-

tičnima za znanstveni rad. Zadnji kat Tower centra, ispod kupole, planiran je za odvijanje popularnog, zabavnog programa namijenjenog najširoj publici, a jedan od ciljeva ove akcije kojom se promovira znanost je i senzibiliziranje mladih i djece za znanstvene djelatnosti te buđenje njihova interesa za znanost od malih nogu.

Neke od tematika s kojima će se moći upoznati posjetitelji riječke »Noći istraživača« su kako stare zgrade drže korak s vremenom, kopiranje na internetu, dizajniranje lijekova pomoću superračunala ili pak što je kriptografija i čemu služi.

Simulacija nalazišta

Na zabavan način, osobito najmlađa publika, moći će se upoznati i s arheologijom, što znači i kako se izvode arheološka iskopavanja, a u sklopu te aktivnosti bit će simulirano arheološko nalazište namijenjeno ponajprije djeci, no i ostali će dobiti priliku probati sami iskopavati predmete. U direktnom kontaktu s riječkim znanstvenicima posjetitelji će moći više doznati i o vinskih mušicama, o potresima, a imat će priliku pratiti i rad simulirane sudnice, te sudjelovati u mnogim drugim zanimljivim aktivnostima.

VLJESTI IZ ZNANOSTI

Poticanje mladih znanstvenika

U skladu s programom rada rektore, prof. dr. sc. Snježane Prijčić-Samaržija, Sveučilište u Rijeci sustavno potiče znanstvenu aktivnost mladih znanstvenika. Nedavno je završen natječaj i vanjska neovisna evaluacija temeljem čijih je rezultata za financiranje odabrano 49 projekata mladih znanstvenika s riječkog Sveučilišta. Ukupan iznos koji im je dodijeljen prelazi milijun kuna, te je oko četiri puta veći no do sada. Ovakvu strategiju ulaganja u mlade znanstvenike podupiru su sva relevantna tijela Sveučilišta, a ona je i dio preporuka Međunarodnog znanstvenog savjeta Sveučilišta u Rijeci čiji istaknuti član, prof. dr. sc. Ivan Đikić, ne propušta priliku

istaknuti dugoročne učinke ovakvog potakupa.

Natječaj za projekte iskusnih znanstvenika

Natječaj za projekte iskusnih znanstvenika, kao sadašnjih nosioca znanstvene produkcije riječkog Sveučilišta, otvara se 7. rujna 2018. Osim financiranja znanstvenih projekata prema prijavi, novost je da će se nosiocima domaćih i stranih kompetitivnih projekata kroz ovaj natječaj dodjeljivati stimulativna sredstva za namjensko pokrivanje troškova koji često nisu pravodobno financirani od strane EU i drugih izvora. Ova inovativna praksa, koju do sada ne provodi niti jedno drugo hrvatsko sveučilište, značajno će

olakšati djelovanje našim najistaknutijim znanstvenicima i dodatno potaknuti prijavljivanje na međunarodne natječeaje. Nova kategorija projekata u ovogodišnjem natječaju je ona usmjerena projektima Pametne specijalizacije. Za ovu je kategoriju rezerviran manji dio ukupnih sredstava, a cilj projektne linije je potaknuti suradnju Sveučilišta s drugim institucijama i poslovnim subjektima naše regije, te tako promovirati uključivanje zajednice, optimalno korištenje resursa, transfer znanja i ciljani razvoj u područjima djelovanja koje su Senat Sveučilišta u Rijeci i Primorsko-goranska županija definirali kao prioritete regije. Ukupan iznos namijenjen financiranju iskusnih znanstvenika i njihovih grupa

Sveučilište planira u iznosu od 6 milijuna kuna.

Povećano proračunsko financiranje

Sveučilište u Rijeci jedino je hrvatsko sveučilište koje sredstva za znanost praktički u cijelosti dodjeljuje svojim znanstvenicima, i to kroz transparentne, neovisno evaluirane kompetitivne sveučilišne projekte koji su podijeljeni u nekoliko kategorija. Zagovaranjem razvojne politike Sveučilišta i znanosti kao prioriteta, rektora sa suradnicima uspjela je povećati proračunsko financiranje znanosti za Sveučilište u Rijeci u 2018. godini za više od 12 posto.